

ในความรู้ การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน

หลักการอ่านจับใจความสำคัญ

๑. อ่านจากบนลงล่างแทนการอ่านจากซ้ายไปขวาทีละตัว
๒. อย่าอ่านทุกตัวอักษรเพราะจะทำให้อ่านได้ช้า
๓. ฝึกกวาดสายตาเป็นช่วง ๆ เพื่อจะได้อ่านได้ที่ละประโยค ซึ่งจะช่วยให้อ่านได้รวดเร็ว
๔. พยายามเก็บความของแต่ละตอน เมื่ออ่านจบตอนหนึ่งแล้ว โดยรู้จักแยกใจความสำคัญ และใจความที่นำมาประกอบในแต่ละข้อความออกจากกันให้ได้
๕. ขณะที่อ่านต้องนึกไว้เสมอว่าเรื่องที่กำลังอ่านอยู่นั้นเป็นเรื่องอะไร มีจุดมุ่งหมายเพื่ออะไร เมื่ออ่านจบแล้วจะได้ตอบปัญหาที่ตั้งไว้ได้
๖. พยายามให้ความสนใจในสิ่งที่ต้องการเพียงอย่างเดียว เมื่อต้องการจะอ่านเพื่อตอบปัญหา หรือจับใจความก็ไม่ควรพะวงอยู่กับเรื่องหลักภาษา หรือเรื่องราวอื่นๆที่ไม่อยู่ในความต้องการ
๗. อย่าพยายามอ่านซ้ำเพราะจะทำให้เสียเวลา ในบางครั้งเราอาจจะได้ทราบความหมายจากประโยคถัดไปได้
๘. ฝึกอ่านอย่างสม่ำเสมอ อ่านหนังสือหลาย ๆ ประเภท เพื่อให้เกิดความชำนาญ ในการอ่านใด ๆ ก็ตาม ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อจับใจความสำคัญของข้อความที่ได้อ่าน

ใบความรู้ การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน

ความหมายของนิทาน

นิทาน หมายถึง เรื่องที่เล่าสืบต่อกันมาเป็นเวลายาวนาน เป็นเรื่อง เล่าที่สนุกสนาน แฝงไว้ด้วยความคิด คติธรรม สอนใจ และให้ความบันเทิงแก่ผู้อ่าน สามารถนำมาปรับใช้ ในชีวิตประจำวันได้ (ไพบุลย์ ธนะพงษ์ : 2552)

ประเภทของนิทาน

ประเภทของนิทานแบ่งออกตามรูปแบบได้ ๕ ประเภท คือ

๑. นิทานปรัมปรา (Fairy tale) เป็นนิทานที่มีเรื่องค่อนข้างยาว เป็นเรื่องสมมุติว่าเกิดขึ้นในที่ใดที่หนึ่ง ไม่กำหนดชัดเจนว่าที่ไหน ตัวเอกของเรื่องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติพิเศษประการใดประการหนึ่ง เช่น เป็นผู้มั่งคั่ง มีบุญ มีฤทธิ์เดช ทำให้ศัตรูพ่ายแพ้ได้ ถ้าเป็นหญิงมักได้แต่งงานกับชายสูงศักดิ์ เช่น ปลาย่างทอง สโนว์ไวท์ และซินเดอเรลล่า และมักนิยมขึ้นต้นว่า “ครั้งหนึ่งนานมาแล้ว...” หรือ “ในกาลครั้งหนึ่ง...”

๒. นิทานท้องถิ่น (Legend) เป็นนิทานที่มีเรื่องสั้นกว่านิทานปรัมปรา มักเป็นเรื่องเกี่ยวกับความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณี ใจกลาง หรือคตินิยม แต่ว่าเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริงหรือมีเค้าความจริง มีบุคคลจริงๆ มีสถานที่จริงๆ

๓. นิทานเทพนิยาย (Myth) เป็นนิทานที่มีเทวดา นางฟ้า เป็นตัวเอกของเรื่อง เช่น เมขลา รามสูร ท้าวมหาสงครามต์

ใบความรู้ การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน

ประเภทของนิทาน (ต่อ)

๓. นิทานเทพนิยาย (Myth) เป็นนิทานที่มีเทวดา นางฟ้า เป็น ตัวเอกของเรื่อง เช่น เมขลา รามสูร ท้าวมหาสงกรานต์

๔. นิทานเรื่องสัตว์ (Animal tale) เป็นนิทานที่มีตัวเอกเป็น สัตว์ และมีความคิดและการกระทำต่างๆ ตลอดจนพูดจาอย่างคน หรืออาจมีคนที่เกี่ยวข้องกับอยู่ด้วย ทั้งคนทั้งสัตว์สามารถพูดจาโต้ตอบและปฏิบัติต่อกันได้ นิทานประเภทนี้แบ่งได้เป็น ๒ ประเภท

๔.๑ นิทานเรื่องสัตว์ประเภทคติธรรม (Fable) ได้แก่ นิทานอีสป ชาดกต่างๆ

๔.๒ นิทานเรื่องสัตว์ประเภทเล่าซ้ำ ๆ หรือเล่าไม่รู้จบ (Commutative tale) เช่น เรื่อง ยายกะตา

๕. นิทานตลกขบขัน (Jest) เป็นนิทานเรื่องสั้นๆ จุดสำคัญของเรื่องอยู่ที่ไม่น่าจะเป็นไปได้ต่างๆ อาจเป็นเรื่องเกี่ยวกับความโง่ กลโกง การแกล้งแหย่ การแสดงปฏิภาณไหวพริบ

(ที่มา : จิระประภา บุญยนิษฐ์, 2526 อ้างถึงใน พันธ์ชีตา สิริภัทรศรีเสมอ, 2555)

ในความรู้ การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน

คุณค่าของนิทาน

ความสำคัญของนิทานว่า นิทาน เป็นสิ่งที่สำคัญต่อชีวิตทั้งเด็ก และผู้ใหญ่ เพราะนอกจากนิทานจะช่วยให้เด็ก ๆ มีความสุขสนุกสนาน ธรรมชาติแล้ว ยังเป็นโลกแห่งจินตนาการที่สมบูรณ์แบบที่คอยช่วย ถักทอสายใยความรัก ความฝันสานสัมพันธ์อันอบอุ่น ความละมุน ละไมในกลุ่มสมาชิกของครอบครัว อีกทั้งนิทานยังให้แง่คิดคติ สอนใจและปรัชญาชีวิตอันล้ำลึก แก่เด็ก นิทานมีความสำคัญต่อ การพัฒนาการของเด็ก ดังนี้

1. ช่วยพัฒนาเด็กทางด้านลักษณะชีวิต เด็กได้เรียนรู้ถึง ลักษณะชีวิตที่ดีผ่านนิทานที่ปรารถนาให้ เด็กมีพฤติกรรมที่ดี เช่น มีคุณธรรมจริยธรรม มีความกล้าหาญ มีความยุติธรรม
2. การพัฒนาเด็กด้านบุคลิกภาพ บุคลิกภาพเป็นองค์ประกอบ ที่มีอยู่มากในนิทาน ซึ่งเด็กจะได้รับ รู้ถึงบุคลิกภาพที่ดีที่จะช่วยให้ อยู่ในสังคมได้อย่างดี เช่น ความเชื่อมั่น การรักษาตน ความสุขภาพ อบอุ่น ความมีมารยาทที่ดี ความเป็นผู้นำ
3. การพัฒนาเด็กด้านความรู้และสติปัญญา
4. การพัฒนาเด็กในด้านทักษะและความสามารถ
5. การพัฒนาเด็กในด้านสุขภาพ นิทานเป็นกระบวนการหนึ่ง ที่กำหนดบทบาทในด้านสุขภาพให้ เกิดแก่เด็ก เพราะเมื่อเด็กได้ อ่านหรือฟังนิทานแล้วจะก่อให้เกิดการเรียนรู้ในการที่จะรักษา สุขภาพกาย และสุขภาพจิตของตน

(ที่มา : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550)

ใบความรู้ การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน

หลักการอ่านจับใจความสำคัญ

๑. ตั้งใจอ่าน มีสมาธิในการอ่าน
๒. อ่านเรื่องราวนั้น ๆ ตั้งแต่ต้นจนจบเรื่อง
๓. สรุปหรือจับใจความสำคัญ ว่าเป็นเรื่องอะไร มีใคร ทำอะไร กับ ใครที่ไหน เมื่อไร ทำอย่างไร
๔. ทบทวนความบางตอน หรือสาระบางเรื่องที่ยังเข้าใจ ไม่ชัดเจน ให้เข้าใจ
๕. สังเกตดูว่าผลสุดท้ายของเรื่องนั้น ๆ อะไรเกิดขึ้นบ้าง
๖. พิจารณาว่าเรื่องมีสาระหรือความสำคัญอยู่ที่ใดมีแง่คิด คติธรรม หรือคำสอน แก่ผู้อ่านอย่างไรบ้าง
๗. สรุปความคิด ทำบันทึกช่วยจำ ย่อความ ตอบคำถาม หรือ ทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์

ศึกษาครบแล้ว
เย้ๆ

